Epos o Gilgamešovi

Gilgameš pro Enkidua, přítele svého,
hořce pláče a utíká na step.
„Až já zemru, nebudu snad jako Enkidu?
Hoře se vplížilo do mého nitra.
Ze strachu před smrtí utíkám na step
k Uta -napištimu, synu Ubara -tutua,
na cestu jsem se vydal a spěšně kráčím.
K soutěskám horským jsem v noci dorazil.
Spatřil jsem lvy a ulekl jsem se.
Pozved jsem hlavu a k bohu Sinu se modlím,
k Ištaře vznešené prosby mé stoupají:
na živu mne zachovej!"

(...) „Ten, jenž se mnou podstoupil všechny strasti,
Enkidu, jehož jsem velmi miloval,
ten, jenž se mnou podstoupil všechny strasti,
odešel za lidstva osudem.
Ve dne i v noci jsem pro něho plakal,
ani pohřbít jsem jej nechtěl dát,
kdyby snad druh můj přece jen povstal na nářek můj.
Po šest dní a sedm nocí, až červ vypadl z nosu jeho.
Po jeho smrti života nenalézám,
bloudím jako lupič sem a tam stepí.
Nyní však, šenkýřko, když vidím tvou tvář,
nedej mi uzřít smrti, které se bojím."

I mluví šenkýřka ke Gilgamešovi: „Kam běžíš, Gilgameši?
Život, jejž hledáš, nenalezneš!
Když bozi lidstvo stvořili,
lidstvu v úděl smrt dali,
život však v rukou svých si ponechali.
Naplň si žaludek, Gilgameši,
ve dne i v noci se raduj!
Denně pořádej slavnosti,
tancuj a vesel se ve dne i v noci!
Nechť čisté jsou tvé šaty,
hlavu svou umyj, ve vodě se koupej!
Starej se o dítko, jež za ruku tě chytá!

(přeložil Lubor Matouš)

Otázky k četbě:

1) Do jaké literatury patří tato ukázka?

2) Co znamená slovo „hoře"?

3) Co znamená slovo „šenkýřka"?

4) Zaškrtni <u>nepravdivé</u> tvrzení:

a) Gilgameš je smířený se svým osudem.

b) Enkidu byl Gilgamešův přítel.

c) Gilgameš utíká před nebezpečím.

d) Gilgameš se cítil osamělý

5) Označ, co šenkýřka radí Gilgamešovi:

a) aby šel do války

b) aby hodně četl

c) aby chodil upravený

d) aby poslouchal bohy

e) aby jedl dobré jídlo

f) aby se staral o děti

g) aby si užíval života

h) aby byl věrný své ženě

i) aby poslouchal rady starších

6) Na základě úryvku doplň vynechaná místa v následujícím textu:

Hlavní postava uvedeného díla se jmenuje ..... . Zemřel mu přítel ..... a kvůli tomu si uvědomil vlastní ..... . To v něm vyvolalo strach ..... a aby ji překonal, vydal se do ..... za ..... .